

SAUDOVA

ARABIJA

SAUDOVA ARABIJA

LEGA in POVRŠJE

Saudova Arabija leži v Jugoahodni Aziji in zavzema večji del Arabskega polotoka. Na severu meji na Jordanijo, Irak in Kuvajt, na vzhodu na Perzijski

zaliv, Katar in Združene arabske emirate, na jugu na Oman in Jemen, ter na zahodu na Rdeče morje.

Geološko pripada Arabskemu ščitu iz predkambrijskih kamnin, ki ga od Afrike ločuje

Rdečemorski tektonski jarek. Ob vzhodni obali Rdečega morja je le ozka obalna ravnina Tihama. Ta se v strmih stopnjah dvigne v gorati svet Hedžasa in Asirja. Več kot 2000 m visoki gorovji sta večinoma iz starih kristalinskih kamnin, ki so jih tektonske sile dvignile ob nastajanju Rdečemorskega tektonskega jarka in jih je spremljalo močno vulkansko delovanje. Osrednji del polotoka je prostrana planota Nadž. Severno od Nadža je večinoma peščena puščava Nafud. Ob Perzijskem zalivu je do 60 km široka in 500 km dolga obalna ravnina Hasa s številnimi oazami.

PODNEBJE

Podnebje je subtropsko puščavsko, z zelo vročimi poletji in milimi zimami ter malo padavin. Večina dežja pade od novembra do aprila.

VODE

Stalni vodni tokovi so le tu in tam na goratem Jugoahodu, drugod večinoma vadiji, po katerih teče voda le kratek čas po nalivih. Ob vzhodnem vznožju gora in v Hasi so velike zaloge podtalnice. Uporabljajo jo predvsem za umetno namakanje, vendar bodo ob tolikšni rabi zaloge izčrpane v 50-60 letih.

Saudova Arabija je vodilna na svetu po pridobivanju pitne vode z razsoljevanjem morske vode.

PREBIVALSTVO in POSELITEV

Prebivalci so Arabci (65%), poleg njih še 6,5 milijona delavcev na začasnem delu in njihovih svojcev, največ iz drugih arabskih držav (Jemen, Egipt, Palestinci, Sirija, Jordanija), drugi so iz Pakistane, Indije, Filipinov in Irana ter okoli 100.000 Evropejcev in Američanov. Tujci sestavljajo kar dve tretjini aktivnega prebivalstva.

GOSPODARSTVO

Saudsko gospodarstvo je skoraj povsem odvisno od izvoza nafte in naftnih derivatov. Zadnji dve desetletji doživlja velike vzpone in padce, odvisno od nihanja cen na svetovnem trgu. Saudska Arabija je največji proizvajalec nafte na svetu.

KMETIJSTVO

Saudova Arabija ima 2,5 milijona hektarja njiv in trajnih nasadov ter okoli 87 milijonov hektarja skromnih polpuščavskih pašnikov. Poglavitna poljedelska območja so v hribovitem Asirju na Jugoahodu – tam je mogoče pridelovati žito brez umetnega namakanja, v številnih oazah in na vzhodu, kjer obsežne površine namakajo s fosilno vodo. Kljub neogodnim naravnim razmeram je Saudova Arabija do 1996 celo izvažala pšenico, odtlej pa je kmetijska pridelava usklajena z domačimi potrebami po hrani in so jo že precej zmanjšali.

Največ pridelujejo žito (pšenica, ječmen, proso, sirek), sadje (pomaranč, limone, banane), grozdje in različno povrtnino. Pridelovanje dateljnov se je zaradi škodljivcev zmanjšalo. Na skromnih puščavskih pašnikih že od davnine redijo ovce, koze in kamele, s prihodki, ki jih prinaša nafta in s pomočjo evropskih strokovnjakov pa so razvili sodobno mlečno govedorejo in perutninarstvo, tako da pokrivajo domače potrebe po perutninskem mesu, jajcih, mleku in mlečnih izdelkih.

INDUSTRIJA

Iz prihodkov od prodaje nafte je država v 80. in 90. letih v sodelovanju s tujimi partnerji postavila močno bazično industrijo. Tako naj bi zmanjšali

enostransko odvisnost od nafte, hkrati pa na različne načine spodbujajo razvoj zasebne industrije blaga za široko porabo.

Najpomembnejša je petrokemična industrija z rafinerijami nafte Ras Tanura, Rijad in Džida za domači trg ter izvozno usmerjene rafinerije Gubail, Yanbu in Rabig. V Džidi in Yanbuju sta veliki tovarni motornih olj in maziv.

Veliki kompleksi petrokemične industrije, temelječe na zemeljskem plinu in nafti, so v Gubailu, Yanbuju, Dhahranu in arRaziju. Tam izdelujejo številne izdelke bazične organske kemije (metanol, etanol, etilen, polietilen, etilenklorid, stiren idr.)

V Gubailu imajo tovarne umetnih gnojil. Od industrije, ki ni povezana z nafto, velja omeniti železarni v Gubailu in Džidi, industrijo gradbenega materiala (cement, steklo, keramika), elektrotehnično in živilsko industrijo.

TURIZEM

Meka je najsvetejše muslimansko mesto. Tja vsako leto roma okoli 2 milijona vernikov.

Nemuslimanskim turistom Saudova Arabija ne izdaja vizumov. Za domače turiste so zgradili več turističnih središč ob Rdečem morju, modernejši turistične mesti pa sta Buhairat in Durrat, severno od Džide.

VIRI:

- Knjiga Države sveta
- Knjiga Severna Afrika in Arabski polotok